

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Formålet med den foreslåede lovgivning

Lovforslaget går ud på at tilvejebringe en hjemmel til at *forbeholde pædagogikum for kandidater, der har fået ansættelse i gymnasieskolen.*

Forslaget er en konsekvens af det stærkt reducerede behov for nye gymnasielærere som følge af det faldende elevtal og den meget skæve aldersfordeling blandt de allerede ansatte gymnasielærere. Af hensyn til den økonomiske planlægning søges hjemmelen allerede nu. For at skabe en overgangsordning for de færdige kandidater og for de studerende ved universiteter og universitetscentre, der afslutter deres uddannelse i den kommende og de nærmest følgende eksamensterminer, tænkes ordningen iværksat på følgende måde. Hjemmelen foreslås anvendt for så vidt angår kandidater, der afslutter deres uddannelse senere end sommereksamen 1985. Kandidater, der afslutter deres uddannelse senest ved sommereksamen 1985, søges inden for de økonomiske rammer optaget på pædagogikum fordelt over årene 1984 og 1985 og de nærmest følgende år.

1. Gymnasieskolelovens § 16

Efter § 16, stk. 1, i lov om gymnasieskoler og studenterkursus, jfr. *bilag 1*, kræves der til ansættelse som lærer ved en gymnasieskole eller et studenterkursus »bestået kandidateksamen eller magisterkonferens ved universiteterne eller universitetscentre» »inden for gymnasiets fagrække«. Denne bestemmelse medfører, at alle med den angivne uddannelse principielt anses for fagligt kompetente til at blive ansat. I praksis stilles der dog enkelte generelle krav, f.eks. om at uddannelse i fysik skal have omfattet et kursus i undervisningsforsøg.

Derudover kræves der i henhold til lovens § 16, stk. 2, til varig ansættelse en pædagogisk uddannelse: pædagogikum.

Bestemmelserne i stk. 3 og 4 handler om pædagogikum.

§ 16 fik sin nuværende affattelse ved lov nr. 110 af 11. marts 1981 om ændring af lov om gymnasie-

skoler og studenterkursus. Om lovens behandling i folketinget henvises til: Folketingsåret 1980-81 (F.T. sp. 1858, 3345, 6739 og 7036; tillæg A sp. 1791, tillæg B sp. 417 og tillæg C sp. 349).

II. Pædagogikum

Bestemmelser om pædagogikum er i henhold til § 16 fastsat i undervisningsministeriets bekendtgørelse nr. 365 af 30. juni 1982 om den pædagogiske uddannelse af lærere ved gymnasieskolen (Pædagogikum).

Pædagogikum er en 5 måneders praktisk og teoretisk pædagogisk uddannelse for færdige kandidater fra universiteterne. Kandidaterne gennemfører praktikken på en gymnasieskole eller et studenterkursus. Universitetscentre giver selv den teoretisk pædagogiske uddannelse i forbindelse med fagstudiet, og for deres kandidater omfatter pædagogikum derfor kun praktikken. Under gennemgangen af den 5 måneders praktisk pædagogiske uddannelse modtager kandidaterne løn svarende til 80 pct. af begyndelseslønnen for en overenskomstansat gymnasiemagister (dvs. at en kandidat pr. 1. oktober 1983 får ca. 9.900 kr. månedlig).

Alle kandidater i gymnasiefag fra universiteter (og universitetscentre) opfylder som anført i dag principielt de generelle, faglige kvalifikationskrav. Alle disse kandidater opfylder derfor også adgangsbetingelserne til pædagogikum og dermed til også at kvalificere sig pædagogisk til varig ansættelse i gymnasiet. Antallet af pladser på pædagogikum afhænger af de årlige bevillinger, der helt overvejende går til at dække kandidaternes løn i pædagogikumtiden.

Ved ændringen af gymnasieskolelovens § 16, stk. 3, i 1981 blev der tilvejebragt hjemmel til at fastsætte regler om adgangregulering til pædagogikum, hvis antallet af ansøgere overstiger antallet af pladser. Sådanne regler er optaget i bekendtgørelsen af 30. juni 1982.

Der har indtil nu været balance mellem antallet af ansøgere til pædagogikum og de afsatte årlige bevillinger, og ministeriet har derfor kunnet optage alle ansøgere, der opfyldte betingelserne, uanset